

Hoće li neko da reaguje?!

Stanovnici BiH udišu najzagаđeniji vazduh u Evropi, a najveći zagаđivači prirode su termo i hidrocentrale i prljava industrija, te peći za grejanje. Na to su upozorili ekolozi iz 30 organizacija, okupljeni u neformalnu mrežu "Eko BiH".

Na sastanku nedavno održanom u Banjaluci, upozorili su da BiH ubrzano gradi i proširuje termoelektrane, koje se u drugim evropskim zemljama zatvaraju.

"Upavo zbog termoelektrane, Tuzla je jedna od najzagаđenijih gradova u BiH. Na crnoj listi su i Sarajevo, oko koga su posećene šume koje su ranijih godina 'proizvodile' kiseonik za grad, te Lukavac i Zenica, zbog industrije", upozorava Samir Lemeš, predsednik Udruženja Eko forum iz Zenice.

Navodi da su istraživanja koja je vodila doktorka Nurka Pranjić iz Tuzle pokazala da zbog zagađenog vazduha u ovim sredinama čak i deca sve češće obolevaju od najtežih bolesti. Dodaje, međutim, da je najveći ekološki problem u BiH taj što ne znamo razmere problema. "Kod nas se, na primer, ne meri najsitnija prašina, promera manjeg od 2,5 mikrometra, koja je i najopasnija, jer kad prolazi kroz pluća direktno u krvotok", kaže Lemeš.

Na listi eko problema, pored zagađnog vazduha su u presahle reke, uništene izgradnjom malih hidroelektrana.

"Imamo previše hidrocentrala. Skoro svaka od 400 reka u BiH je zarobljena, radi proizvodnje struje. Poseban problem su male elektrane, od kojih koristi ima samo nekoliko ljudi, investitora, a štetu svi mi i naši potomci", kaže Nataša Crnković, predsednica Centra za životnu sredinu iz Banjaluke.

Podseća da je priča o zapošljavanju u malim centralama obmana, jer u tu obično radi samo jedna osoba. Kakvu štetu male centrale mogu naneti prirodi, jasno se vidi u kanjonu Ugra, jedne od najlepših planinaskih reka u BiH, koja faktički više ne postoji.

Korito je suvo, voda zarobljena u cevima, čuvena ugarska pastrmka je pred izumiranjem.

"Uz uništavanje biljnog i životinjskog sveta, na ovaj način se gubi i voda za piće i za poljoprivredu", kaže Crnkovićeva, dodajući da izgrani centrala ne prethodi izrada kvalitetnih studija uticaja na životnu sredinu, te da investitori ne poštuju ni struku ni stav javnosti.

Nataša Crnković tvrdi da BiH ima premalo nacionalnih parkova i zaštićenih područja, a i ona koja su formalno pod zaštitom se urušavaju.

Tako je Brdača, koja je na Ramsarskoj listi zaštićenih močvarnih područja, isušena i pretvorena u polja kukuruza.

Na Sutjesci nacionalni park urušavaju reli vožnje kroz šumu, a Park prirode Hutovo blato, sa jednim od nalepših rezervata ptica u Evropi, nakon požara nije obnovljen. Ekolozi traže da

se pod zaštitu stave i kanjoni Vrbasa i Ugra, te deo Hercegovine u okolini Konjica.

Izvor: bktvnews